

นิทานสุภาษิตจีน (152) 成语故事 (一五二)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 曲高和寡 qū gāo hè guǎ (ฉวี เกา เฮอ กวา) โดย คำว่า 曲 qū (ฉวี) แปลว่า เพลง โทนเสียง เพลง 高 gāo (เกา) แปลว่า สูง เพลงที่มีเสียงสูง 和 hè (เฮอ) แปลว่าผู้ร่วม ผู้ร่วมร้อง เพลง เพื่อนผู้รู้ใจ 寡 guǎ (กวา) แปลว่า น้อย ไม่มาก เมื่อรวมกันแล้วหมายถึงเพลงร้องที่มีทำนองเสียงสูงมาก คนที่จะร้องตามได้ก็น้อยลง เพลงเสียงสูงคนฟังน้อย ซึ่งใช้เปรียบเทียบกับคนที่มีความสามารถสูง หรือมีคุณธรรมสูง ก็ย่อมจะมีเพื่อนน้อยลง หรืออาจจะเข้าทำนองภาษิตของไทยเราก็คือ ยิ่งสูงยิ่งหนาว ทีนี้มาดูเรื่องราวในภาษิตคำนี้กัน

จีนในยุครัฐศึก 战国/戰國 Zhàn Guó จ้านกั๋ว รัฐฉู่ 楚国/楚國 Chǔ Guó ฉู่กั๋ว นครรัฐใหญ่แห่งทางใต้ กำลังอยู่ในช่วงเจริญรุ่งเรืองทั้งด้านการเมือง การทหาร และเศรษฐกิจ ทำให้ผู้มีความรู้ความสามารถในยุคนั้นเข้ามาทำงานด้วยมากมาย โดยหนึ่งในนั้นคือ 宋玉 Sòng Yù ช่ง ยวี เขาเป็นคนที่มีการศึกษาดี มีความรู้มาก ทั้งยังมีพรสวรรค์ด้านการโต้เถียง จึงไม่ค่อยมีใครโต้เถียงชนะเขา การอธิบายเหตุผลต่างๆ นานาทำให้ผู้กรณต้องยอมจำนนไปคนแล้วคนเล่า เจ้าเมืองผู้จึงพอใจช่ง ยวียิ่งนัก เมื่อเป็นที่โปรดปราน

(ที่มาภาพ <http://image.baidu.com>)

ตำแหน่งหน้าที่การงานของเขาก็ย่อมก้าวหน้ารวดเร็วตามไปด้วย ช่ง ยวีได้เป็นที่ปรึกษาคนสนิทของเจ้าเมือง สังคมมนุษย์ไม่ว่ายุคไหนๆ ก็ย่อมเกิดการอิจฉาริษยาต่อกัน ดังนั้น ช่ง ยวี จึงเป็นเป้าหมายการโจมตีจากขุนนางอื่น การว่าร้ายใส่ความก็เข้มข้นขึ้น เจ้าเมืองรัฐฉู่ก็รู้ดี แต่ไม่ได้ทำการใดๆ จนเมื่อขุนนางหลายคนแอบมาเข้าเฝ้าใส่ความช่ง ยวี ว่าเป็นคนสอพลอ เป็นพวกไล่ตีก และเป็นคนอันตรายต่างๆ นานา ต้องรับหาทางกำจัดเสียแต่ต้น เมื่อมีคนพูดเลี่ยมบ่อยๆ เจ้าเมืองรัฐฉู่เริ่มลังเล แต่ก็ยังไม่ปักใจเชื่อ ด้วยความรำคาญจึงเรียกช่ง ยวีเข้าพบ

และพูดความจริงให้ฟังว่า ท่านทำงานอย่างไร เหตุใดเหล่าขุนนางในวังจำนวนมากถึงไม่ชอบใจเจ้า มีขุนนางอีกไม่น้อยที่หาโอกาสว่าร้ายหรือทำร้ายเจ้า เมื่อมีคนจำนวนมากกล่าวท่านไปในทางไม่ดี ท่านจะแก้ตัวอย่างไร มีเหตุผลใดที่จะทำให้ข้าเชื่อ และเลี้ยงดูท่านไว้ต่อไป ช่ง ยวีได้โอกาสกราบทูลว่า ครั้นจะให้แก้ตัวจริงๆ ท่านอึ้งคงไม่อยากฟังเป็นแน่ ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างนักร้องในวงดนตรี นักร้องเสียงดีเมื่อยามร้องเพลงเป็นที่นิยม ก็จะมีผู้คนนับหมื่นชอบ และร้องเพลงตามอย่างสนุกสนาน แต่เมื่อนักร้องเลือกร้องเพลงเสียงสูง ก็ไม่เป็นที่นิยมในหมู่ประชาชนธรรมดา คนที่จะร้องเพลงตามได้ก็จะลดลงเหลือหลักพัน ถ้านักร้องคนนี้ร้องเพลงที่เพิ่มเสียงสูงขึ้นอีก คนที่จะร้องเพลงตามได้ก็จะเหลือเพียงเหล่าขุนนาง บัณฑิตไม่กี่ร้อยคนที่ จะเข้าใจและร้องเพลงตาม เมื่อนักร้องคนนี้เพิ่มเสียงร้องเป็นเสียงสูงสุดของโน้ตเพลง คนที่จะร้องเพลงตามได้นั้นย่อมเหลือเพียงหลักสิบ หรืออาจจะไม่มีใครร้องเพลงได้เลย เมื่อไม่มีคน

มติชน

Matchon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,100

Section: เสาร์ประชาชน/การศึกษา-ศาสนา-วัฒนธรรม

วันที่: เสาร์ 25 พฤษภาคม 2562

ปีที่: 42

ฉบับที่: 15049

หน้า: 17(ซ้าย)

Col.Inch: 57.37

Ad Value: 63,107

PRValue (x3): 189,321

คลิป: ชาว-ดำ

คอลัมน์: ก เรียนไทยได้จีน: นิทานสุภาษิตจีน (152)

ร้องเพลงได้ คนก็กล่าวหาว่านักร้องคนนี้ร้องเพลงได้ไม่ดี และพวกเขาก็จะไม่ฟังและไม่ติดตามผลงานของนักร้องคนนี้อีก ทั้งที่นักร้องคนนี้ได้ทำผิดอะไร แต่เป็นเพราะผู้ฟังไม่ชอบที่ทำตามเขาไม่ได้ เลยพาลว่าเขาไม่ดี เช่นนี้แล้ว ท่านอาจจะคิดตามชาวบ้านหรือไม่ว่า นักร้องคนนี้ได้ดี เจ้าเมืองจึงตอบว่า แน่แน่นอน นักร้องย่อมไม่ผิด เพราะเขามีพรสวรรค์ที่ร้องเพลงเก่ง แต่ชาวบ้านไม่ชอบเขา เพราะไร้ความรู้ความสามารถในการเข้าถึงเพลง เมื่อได้ฟังเช่นนั้น ช่ง ยวีจึงสรุปว่า เช่นนี้แล้วก็สมควรตาที่ข้าพเจ้าจะไม่ค่อยมีเพื่อน จึงมีคนคอยว่าร้ายป้ายสีข้าพเจ้า

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻: 言论或作品不通俗, 能了解的人很少。

成語比喻: 言論或作品不通俗, 能了解的人很少。

Chéngyǔ bǐyù: Yánlùn huò zuòpǐn bù tōngsú, néng liǎojiě de rén hěn shǎo.

เฉิงยวี่ ปี้ยวี: เหยียนลุ่น ฮั่ว จ้วผิน ปู้ ทงสุ, เหนิง เหลียวเจีย เตอะ เหริน เหนิน ฉ่า

สุภาษิตเปรียบว่า ข้อคิดหรือผลงานที่ไม่เป็นที่นิยม คนที่จะเข้าใจก็ยอมน้อยตาม

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

他的建议太理想化了, 所以曲高和寡, 没有引起社会的关注。

他的建議太理想化了, 所以曲高和寡, 沒有引起社會的關注。

Tā de jiànyì tài lǐxiǎnghuà le, suǒyǐ qūgāohèguǎ, méiyǒu yǐnqǐ shèhuì de guānzhù.

ทา เตอะ เจียนอี ไท่ หลี่เสียงฮว่า เลอะ, ลัวอี ฉวี เกา เอ้อ กว่า, เหมยไหย่ว อี้นฉี ฉื่อฮุ่ย เตอะ กวานจู้

คำแนะนำของเขาเปี่ยมด้วยอุดมการณ์มากเกินไป ดังเช่นเพลงเสียงสูงคนฟังน้อย จึงไม่ดึงดูดความสนใจจากสังคม

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง